

**PRZEDMIOTOWE ZASADY
OCENIANIA Z JEZYKA POLSKIEGO
- WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE
OCENY SZKOLNE
W KLASACH IV – VIII**

OPRACOWANE PRZEZ NAUCZYCIELI J. POLSKIEGO

Dorota Patejko
Aleksandra Philipp
Honorata Żychowska

**Przedmiotowe zasady oceniania - wymagania na poszczególne oceny szkolne
z języka polskiego
W KLASACH IV - VIII**

I. Wykaz osiągnięć podlegających sprawdzaniu i ocenianiu:

A. TREŚCI KSZTAŁCENIA (WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI)

Z zakresu języka:

- fonetyka,
- części mowy,
- składnia,
- słownictwo i słowotwórstwo,
- ortografia.

Z zakresu kształcenia literackiego i kulturalnego:

- słuchanie i rozumienie (wypowiedź, karta pracy, prezentacja),
- mówienie,
- pisanie (wypowiedź jednozdaniowa i wielozdaniowa, plan, informacja, dialog, opowiadanie, opis, pisma użytkowe, list, charakterystyka postaci, notatka, streszczenie, sprawozdanie, rozprawka, artykuł i inne formy wymagane przez podstawę programową),
- czytanie tekstów literackich i odbieranie innych wytworów kultury.

B. UMIEJĘTNOŚĆ PRACY W GRUPIE

- stopień zaangażowania (aktywność),
- umiejętność komunikacji (dyskutowanie, szanowanie poglądów innych, dążenie do kompromisów),
- odpowiedzialność za wykonanie zadania,
- podejmowanie różnych ról w grupie.

C. AKTYWNOŚĆ

- aktywne uczestnictwo w lekcjach – udzielanie konkretnych, związanych z tematem odpowiedzi na lekcji, indywidualna praca pisemna, krótkie zadanie domowe, praca plastyczna, praca w grupach, udział w grach edukacyjnych,
- plusy za aktywność są wpisywane do karty obserwacji ucznia,
- pięć plusów zapisywanych jest jako ocena bdb w dzienniku.

II. Zestawienie narzędzi oceniania informujących o kształceniu umiejętności z języka polskiego oraz ocenianie aktywności i gromadzenie informacji nt ucznia w klasach IV – VIII

OCENIANE UMIEJĘTNOŚCI	AKTYWNOŚCI UCZNIOWSKIE podlegające obserwacji i ocenie	SPOSOBY OCENIANIA (narzędzia) LUB GROMADZENIA INFORMACJI
CZYTANIE: <ul style="list-style-type: none"> ● głośne czytanie 	<ul style="list-style-type: none"> ● wystąpienie na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> ● kryteria oceny głośnego czytania
<ul style="list-style-type: none"> ● ciche czytanie ze zrozumieniem 	<ul style="list-style-type: none"> ● udzielanie odpowiedzi w sprawdzianach pisemnych ● odpowiedzi ustne 	<ul style="list-style-type: none"> ● testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem ● obserwacja (arkusz obserwacji) ● kryteria oceny odpowiedzi ustnej

PISANIE	<ul style="list-style-type: none"> • wypracowania • sprawdziany (testy) 	<ul style="list-style-type: none"> • kryteria oceny wypracowań • kryteria oceny sprawdzianów
<ul style="list-style-type: none"> • poprawność ortograficzna i interpunkcyjna 	<ul style="list-style-type: none"> • dyktanda ortograficzne • sprawdziany (testy) ortograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • kryteria oceny dyktand ortograficznych • kryteria oceny sprawdzianów (testów)
MÓWIENIE	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzi ustne 	<ul style="list-style-type: none"> • kryteria oceny wypowiedzi ustnej
	<ul style="list-style-type: none"> • udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja (arkusz obserwacji) • samoocena (arkusz)
SŁUCHANIE	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiedzi ustne • wypełnianie kart pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja (arkusz obserwacji)
RECYTACJA	<ul style="list-style-type: none"> • wygłoszenie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • kryteria oceny recytacji
PROWADZENIE ZESZYTU PRZEDMIOTOWEGO	<ul style="list-style-type: none"> • systematyczność • kompletność zapisów • poprawność ortograficzna i interpunkcyjna • wkład pracy w robienie notatek - staranność 	<ul style="list-style-type: none"> • kryteria oceny zeszytu
WSPÓŁPRACA W GRUPIE	<ul style="list-style-type: none"> • praca w grupach na lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • karta oceny pracy zespołowej • karta samooceny
POSZUKIWANIE I POSŁUGIWANIE SIĘ ŹRÓDŁAMI INFORMACJI	<ul style="list-style-type: none"> • praca ze słownikiem • gromadzenie materiałów • samokształcenie 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja (arkusz obserwacji) • kryteria oceny pracy domowej • samoocena (arkusz)
TERMINOWOŚĆ WYKONANIA ZADAŃ	<ul style="list-style-type: none"> • planowanie, organizowanie i wykonanie 	<ul style="list-style-type: none"> • arkusz samooceny • dziennik lekcyjny
ODPOWIEDZIALNOŚĆ	<ul style="list-style-type: none"> • poprawianie wypracowań, sprawdzianów • wykonywanie prac domowych • wykonywanie zadań grupowych • prezentacja własnej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja (arkusz obserwacji) • arkusz samooceny ucznia • dziennik lekcyjny
PRACE PRAKTYCZNE	<ul style="list-style-type: none"> • prace praktyczne, twórczość własna (wytwory pracy ucznia) 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja (arkusz obserwacji) • samoocena (arkusz)
MOTYWACJA I SAMODYSCYPLINA	<ul style="list-style-type: none"> • terminowość wykonania i oddawania prac • frekwencja na sprawdzianach • udział w pracach zespołu klasowego • udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja (dziennik lekcyjny) • arkusz samooceny ucznia

III. Metody sprawdzania i oceniania osiągnięć

A. SPOSOBY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ

Ustne:

- ocena za odpowiedź na lekcji,
- wygłaszanie tekstów (liryka, epika) 1-2 x w semestrze,
- prezentacja np. projektów indywidualnych i grupowych,
- głośne czytanie

Pisemne:

- praca klasowa 1 - 2 x w semestrze,
- test - sprawdzian językowy 2-3 x w semestrze,
- dyktando, test ortograficzny 2-5 x w semestrze,
- praca domowa (na bieżąco – nie więcej niż 2 dłuższe wypowiedzi pisemne w miesiącu),
- test nauczycielski (diagnostyczny, sumujący po zakończeniu działu),
- ćwiczenia, odpowiedź na pytania – na bieżąco,
- zeszyt ucznia – 1-2x w semestrze.

Praktyczne :

- niewerbalny wytwór pracy (np. album, słownik, plansza).

B. PROPONOWANE KRYTERIA OCENIANIA:

1. Mówienie

1.1. Odpowiedź ustna (w klasach IV - VIII) – kryteria zawarte w szczegółowych kryteriach oceniania.

- Uczeń może dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, co jest odnotowywane w dzienniku skrótem „np.”.
- Za kolejne nieprzygotowanie uczeń dostaje ocenę niedostateczną, którą powinien poprawić z bieżącego zakresu materiału po ustaleniu z nauczycielem, nie dalej jednak jak w terminie tygodnia.

1.2. Wygłaszanie tekstów (w klasach IV - VIII)

Uwzględnia się następujące kryteria punktowane w skali 0 - 2 pkt.:

- a/ Pamięciowe opanowanie utworu poetyckiego lub fragmentu prozy.
- b/ Zrozumienie tekstu (dokładne wymawianie słów, prawidłowa dykcja).
- c/ Interpretacja uczuciowa (właściwa ekspresja, pauzowanie, tempo).
- d/ Intonacja, akcenty (wycucie rytmu poezji i prozy).
- e/ Postawa, zachowanie recytatora.

CELUJĄCY - 10 pkt.

BARDZO DOBRY - 9-8 pkt.

DOBRY - 7-6 pkt.

DOSTATECZNY - 5 pkt.

DOPUSZCZAJĄCY - 4 pkt.

NIEDOSTATECZNY 3 i mniej pkt.

W przypadku nieprzygotowania się ucznia na dany termin bez uzasadnionego powodu, nauczyciel może ustalić kolejny termin obniżając o jeden stopień ocenę za nieterminowość.

1.3. Prezentacja indywidualna (w klasach IV - VIII)

Uwzględnia się następujące kryteria:

- jasne formułowanie zdań,
- uporządkowanie wypowiedzi (wstęp , rozwinięcie, zakończenie),
- poprawność językowa,
- głos pewny i wyraźny,
- kontakt wzrokowy ze słuchaczami,
- zwracanie uwagi na reakcję słuchaczy,
- oszczędna gestykulacja i mimika,
- dobra dykcja i wymowa.

1.4. Prezentacja grupowa (w klasach IV-VIII)

Proponowane kryteria można zmienić w zależności od rodzaju prezentacji, punktacja ustalana jest wspólnie z uczniami:

- wartości merytoryczne,
- forma przekazu,
- wykorzystanie różnych środków technicznych,
- oryginalność i atrakcyjność przekazu,
- zaangażowanie uczestników grupy,
- właściwe wykorzystanie czasu prezentacji.

2. Czytanie:

2.1. Test rozumienia tekstu

Rozumienie tekstu oceniane jest wg kryteriów dotyczących danego testu.

2.2. Czytanie głośne - zawarte w szczegółowych kryteriach oceniania

3. Pisanie:

3.1. Prace klasowe

a/ W ciągu semestru obowiązują jedna - dwie prace klasowe pisemne (wypracowania).

b/ Nauczyciel zobowiązany jest każdorazowo podać uczniom zakres materiału, który obejmuje wypracowanie oraz sprawdzaną formę literacką.

c/ Praca jest oceniana według następujących kryteriów: zgodność pracy z tematem, kompozycja i segmentacja tekstu, poprawność językowa, stylistyczna, ortograficzna i interpunkcyjna wypowiedzi.

c/ Nauczyciel sprawdza i ocenia wypracowania klasowe uczniów w terminie nie przekraczającym 2 tygodni od daty pisania pracy przez uczniów.

3.2. Test, sprawdzian językowy

Testy, sprawdziany językowe oceniane są wg kryteriów ustalonych dla danego sprawdzianu.

3.3. Ortografia

a/ Uczeń ma prawo do korzystania ze "*Słownika ortograficznego*" w czasie pisania pracy zarówno w domu, jak i w klasie. Wyjątek stanowi pisanie dyktand ortograficznych.

b/ Nauczyciel języka polskiego stosuje ćwiczenia ortograficzne wprowadzające, utrwalające i sprawdzające.

c/ Dyktanda sprawdzające oceniane są wg następujących kryteriów :

0 błędów – celujący

1-2 bł. – bdb

3-4 bł. – db

5-6 bł. – dst

7-8 bł. – dop
9 < - ndst

d/ Uczniowie mający opinię/orzeczenie z poradni nie są zwolnieni z pisania dyktand i znajomości zasad ortograficznych. Prace ich nie są jednak oceniane. Uczniów tych po ustaleniu z nauczycielem obowiązuje poprawa tekstu oraz wyjaśnienie pisowni wyrazów, w których pojawiły się błędy. Poprawa – może być oceniona.

3.4. Praca domowa

a/ Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.

b/ Przy zadawaniu pracy domowej nauczyciel określa wymagania formalne związane z odrobieniem tego zadania - termin, sposób.

c/ Uczeń ma obowiązek przestrzegania terminu i sposobu wykonania pracy domowej.

d/ Prace domowe mogą mieć charakter krótkich zadań, związanych z przygotowaniem do następnej lekcji lub ćwiczenia niezbędnego do utrwalenia nabytych na lekcji umiejętności i wiedzy, zgromadzenia materiałów, wykonania prac plastycznych lub innych.

e/ Nauczyciel ma obowiązek wyznaczenia odpowiedniego do trudności zadania czasu na jego realizację.

f/ Nauczyciel sprawdza wykonanie wymienionych wyżej prac w wyznaczonym terminie.

g/ Znak graficzny tzw. "parafka" oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej.

h/ Trzy razy w semestrze uczeń ma możliwość zgłoszenia braku zadania, co jest odnotowane literowo "bz".

i/ Kolejne nieodrobienie pracy domowej zostaje odnotowane przez nauczyciela za pomocą oceny niedostatecznej, a konsekwencją kolejnego braku są punkty ujemne (-2) w ocenie zachowania.

j/ Uczeń ma możliwość poprawienia oceny niedostatecznej wykonując pracę w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

k/ W uzasadnionym przypadku - częste nieodrabianie prac domowych spowodowane zaniedbaniami, nieodpowiednim stosunkiem do przedmiotu, lekceważeniem obowiązków ucznia, brakiem systematyczności - nauczyciel może odmówić wyznaczenia drugiego terminu wykonania pracy domowej.

l/ W przypadku braku pracy praktycznej (rysunek, plansza) nauczyciel wyznacza kolejny termin i ocenia pracę o stopień niżej.

ł/ Ocenianie prac może nastąpić natychmiast po upływie terminu ich realizacji lub podczas kontroli zeszytów - zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy.

m/ Oceny z zadań dodatkowych wpisywane są do dziennika zielonym kolorem,

n/ Elementy brane pod uwagę przy ocenie dłuższych wypowiedzi pisemnych – jak w pracach klasowych (pkt 3.1 PZO).

3.5. Test nauczycielski

a/ Po każdym dziale możliwe jest przeprowadzenie nauczycielskiego sprawdzianu wiadomości i umiejętności.

b/ Nauczyciel zobowiązany jest każdorazowo podać uczniom zakres materiału, który objęty jest sprawdzaniem oraz listę umiejętności podlegających sprawdzaniu na tydzień przed planowanym sprawdzianem.

c/ Nauczyciel sprawdza i ocenia prace pisemne uczniów w terminie nie przekraczającym 14 dni od daty pisania prac przez uczniów.

e/ Kryteria oceny formułowane są dla każdego testu oddzielnie.

3.6. Ćwiczenia, odpowiedzi na pytania

Są to sposoby sprawdzania umiejętności i wiadomości uczniów na bieżąco podczas zajęć. Dłuższa pełna wypowiedź może być oceniona. Pełnią funkcję diagnostyczną umożliwiającą nauczycielowi orientację, czy dany temat został dobrze zrozumiany. W ocenie stosowane są kryteria z pkt. I C

3.7. Zeszyt ucznia

a/ Zeszyt ucznia jest sprawdzany co najmniej raz w semestrze.

b/ Każdy zeszyt sprawdzany jest pod względem kompletności notatek, estetyki oraz poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej.

c/ W przypadku pojawienia się dużej ilości rażących błędów ortograficznych, nie znajdujących uzasadnienia (opinia poradni PP - dysleksja, dysgrafia, dysortografia), nauczyciel może zlecić uczniowi przepisywanie albo ponowne napisanie notatki, ćwiczenia.

d/ Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie, zeszycie ćwiczeń za czas swojej nieobecności w szkole.

e/ W uzasadnionych przypadkach nauczyciel ma prawo zwolnić ucznia z tego obowiązku lub określić, które partie notatek mogą być pominięte.

f/ Zeszyt jest oceniany wg następujących kryteriów :

CELUJĄCY:

- zeszyt bardzo staranny,
- pełne notatki,
- brak błędów,
- duża estetyka,
- stosowanie "aktywnego marginesu" (własne spostrzeżenia, poglądy, opinie, ew. cytaty związane z omawianym tematem),
- konsekwencja w doborze szaty graficznej.

BARDZO DOBRY:

- zeszyt bardzo staranny,
- pełne notatki,
- brak błędów przy przepisywaniu z tablicy,
- duża estetyka.

DOBRY:

- zeszyt staranny,
- pełne notatki,
- nieliczne błędy.

DOSTATECZNY:

- zeszyt w miarę staranny,
- niewielkie braki w notatkach,
- błędy przy przepisywaniu z tablicy dość liczne.

DOPUSZCZAJĄCY :

- zeszyt niestaranny,
- braki w notatkach, zadaniach,
- liczne błędy przy przepisywaniu z tablicy.

NIEDOSTATECZNY :

- zeszyt niestaranny,
- brak notatek, zadań,
- bardzo duża liczba błędów.

Uwaga! Należy brać pod uwagę możliwości dziecka i kontekst, np. społeczny.

4. Prace praktyczne:

Proponowane kryteria można zmienić w zależności od rodzaju pracy; punktacja ustalana jest wspólnie z uczniami.

- wartość merytoryczna ,
- estetyka wykonania ,
- terminowość oddania pracy ,

- wykorzystywanie różnych źródeł wiadomości.

IV. Sposoby gromadzenia informacji o osiągnięciach i postępach uczniów:

- karty samooceny,
- teczki uczniów zawierające ich prace pisemne: sprawdziany, testy; niewerbalne wytwory pracy np. albumy, foldery itp.,
- karty pracy,
- zeszyty do prac klasowych i dyktand.

V. Sposoby informowania o przedmiotowych osiągnięciach, postępach i zagrożeniach.

A. uczniów:

- karty obserwacji ucznia,
- karty samooceny ucznia,
- informowanie o kryteriach oceny,
- bieżące ocenianie wraz z uzasadnieniem,
- wyniki konkursów przedmiotowych klasowych, szkolnych, pozaszkolnych.

Nauczyciel przekazuje informację o przewidywanej niedostatecznej ocenie śródrocznej i końcoworocznej na miesiąc przed planowaną konferencją klasyfikacyjną, zaś o ocenie pozytywnej na 7 dni przed klasyfikacyjną Radą Pedagogiczną.

B. rodziców:

- karty obserwacji ucznia,
- karty samooceny ucznia,
- udostępnianie do wglądu zgromadzonych prac ucznia (teczek) podczas spotkań z rodzicami,
- rozmowy indywidualne,
- wyniki konkursów przedmiotowych klasowych, szkolnych, pozaszkolnych,
- informacje przekazywane przez i-dziennik.

Nauczyciel przekazuje wychowawcy klasy informację o przewidywanej niedostatecznej ocenie śródrocznej i końcoworocznej na miesiąc przed planowaną konferencją klasyfikacyjną, zaś o ocenie pozytywnej na 7 dni przed zebraniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej.

Ocena śródroczna i roczna nie wynika ze średniej wyliczonej na podstawie ocen cząstkowych. Nauczyciel ustalając ocenę śródroczną i roczną bierze pod uwagę całokształt pracy ucznia w czasie lekcji, w tym jego aktywność i zaangażowanie (m. in. punktualność, systematyczność i terminowość oddawania prac, zabieranie głosu podczas lekcji zdalnej i inne).

VI. Sposoby i metody sprawdzania osiągnięć w trakcie nauczania w wariancie zdalnym:

1. Prace pisemne (wypracowania) zadawane uczniom mogą być sprawdzane i oceniane (nie więcej niż jedna praca na dwa tygodnie). Uczniowie piszą w programie Word i jako załącznik przesyłają prace w ustalony sposób. Nauczyciel przesyła informację o sprawdzeniu i ocenie pracy ustaloną drogą elektroniczną.
2. Dodatkowe prace zadawane uczniom (dla chętnych) mogą być sprawdzane i oceniane. Uczniowie przesyłają je drogą elektroniczną.
3. Metodą sprawdzania prac jest też samokontrola uczniowska na podstawie kryteriów przekazywanych przez nauczycieli, nacobezu, oceny koleżeńskiej.

4. Nauczyciel może dokonać kontroli i oceny pracy ucznia na podstawie zdjęcia wykonanego przez rodzica lub ucznia i przesłanego ustaloną drogą.
5. Nauczyciel może oceniać aktywność ucznia w czasie lekcji online i wystawiać ocenę lub „plus” (w zależności od obszerności wypowiedzi ucznia i stopnia trudności zadania).
6. Wiadomości i umiejętności (np. dotyczące nauki o języku) mogą być też sprawdzane w formie karty pracy wypełnionej przez ucznia i odesłanej do nauczyciela ustaloną drogą. Następnie karta pracy może podlegać ocenie.
7. Nauczyciel może przeprowadzać test/sprawdziany z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
8. Ocenie podlega również systematyczne uczestnictwo w spotkaniach online oraz wykonywanie i odsyłanie ustaloną drogą wyznaczonych przez nauczyciela zadań.
9. Spotkania online mają charakter dydaktyczny, podsumowania samodzielnej pracy, a zarazem konsultacji. Uczniowie mogą rozwiać wątpliwości, zadać pytania, uzyskać dodatkowe wyjaśnienia do zagadnień opracowywanych samodzielnie na podstawie materiałów przesłanych wcześniej przez nauczyciela.
10. Ocenie w czasie nauczania zdalnego podlega głównie aktywność ucznia na lekcji online – w formie odpowiedzi ustnej w trakcie kontaktu z nauczycielem w czasie rzeczywistym. Zalecane jest włączenie kamerki.
11. Sposób organizacji kształcenia na odległość zawarty jest w regulaminie zdalnego nauczania Szkoły Podstawowej Nr 3 w Krośnie.

VII. Procedury i tryb postępowania w przypadku poprawy oceny na wyższą – zawarte w Statucie Szkoły (rozdział 11,§83).

Aktualizacja Przedmiotowych Zasad Oceniania – 30 sierpnia 2021 r.